

maan toinen päivä helmikuuta, siis lauantaina Kansankoti-haalilla, oikeastaan pikkuosalissa ja isossa haalissa tanssit. Näette, aiotaan lyödä kaksi kärkeä yhdellä iskulla, jotta tulot olisivat sitä suuremman. Katselin vähän tässä yhtenä iltana niitä töitä ja ne näkyivät olevan oikein ensiluokkaisista tavaraa kalliiksi, joten ei muuta kuin jokainen kääntää tallukansa kädet ois silloin Kansankodille ja varustaa jonkunverran maan tekeviä mukaan. Silloin on oikeassa paikassa. Myyjäiset alkavat kello kahdeksan illalla. Siellä tavataan.

S. s.-osaston näyttämöseuran johtaja Moilanen sanoo itsensä irti toimistaan viimeisessä osaston kokouksessa, joten paikalla päätettiin julistaa avonaiseksi kykenevien puolueveiden haettavaksi.

Kansalaisemme Mrs. Ida Tytti on sairautaan nykyään leikkauttua jenkun vatsavain takia. Kuuluu olevan paranemaan päin.

NYIRIKKI.

NEW JERSEY, NEWARK.

Kylmän talven tuottamaa kuruuttua on tämänkin seudun köyhälistö saanut tuntea tarpeeksi, vaikka talvi onkin vasta melkein alkupuolella. Kolia, enempi kuin muitakaan, niin ykymäntään ei saa, valkoina siitä rahan kuitankin olisi tarjota, kullilla tosin ei ole rahanakaan käsiteltävänä, vaikka pervaristoa aivan lakkoamatta toittotaa "hyvästä ahiasta". Kaikkialla on rahaa ja peltoainetta, kun myös muutakin elämäntarpeita, vieläpä enempi mitä he välttämättömiin tarpeisiin tarvitsisivat. Huomaatko sinä, nukkuma työssä, kukaan hyvää nuo rikkaat ovat sinua ja sinun perheittäsi kohtaan? Vähintäänkin he siitä, jos sinä, sinun vaimosi ja viattomat lapsesi kuolevat kylmään ja nälkään? — Ei. — Tuhat kertaa ei, he eivät siitä välitä, vaan kääntävät silmänsä. — Työläinen, kukaan kukaan antaa tämän jatkua? Heräälläin toki ja ravista hartioillasi orjan-kalkeet, jotka jo vuosikymmeniä niin raskaasti ovat sinua alas painaneet. Nouse ylös, nainen ja miehe ja ehkä joukkoomme taistelemaan vaimon elämän ehtoja, sekä meille, kun myöskin tuleville sukupolville! —

Vuositilauksessa t. k. 13 p. oli toimihenkilöiden valinta seuravalta puoli-vuodelle. Puheenjohtajaksi tuli edelleen A. Mattikainen, johtokuntaan A. Järvelä, A. Herranen, V. Saarri, P. Aalto, M. Koski, sekä allekirjoittanut; kirjuri- ja puheenjohtajaksi Sami Aalto, Impi Saranen ja A. Mattikainen. — Kirjoitustoimikuntaan Mandi Filppula, P. Aalto, J. Snell, W. Saari ja M. Koski. — Kaunti-komiteaan Hilda Niemi ja J. Snell. — Huvitöimikuntaan valittiin 15 jäsentä. Ompeluseuran johtajiksi tulivat Mandi Filppula, Alma Kumpala ja Hilda Niemi. Järjestyksen valvokiksi M. Koski, A. Herranen, T. Wilen ja P. Aalto. — Kokouksien kirjottajiksi Patvaajaan, A. Mattikainen ja Hilda Niemi paikkakunnan uutisten kirjoittajiksi Toverittaren allekirjoittanut. Lainakirjaston hoitajiksi Ada Kainanen.

Jäsenkirj. ilmoit. mukaan on osastossamme 53 täysin maksanutta jäsentä. — Tulot viime vuodelta \$958.19 ja menot \$954.47. Kirjallisuutta myyti \$65.00 ja sanomalehtiä levitetty \$200.20 edestä. — Hiljaisiin askelin vaan mekin muiden muassa kuljemme kohtaan köyhälistön vapauden päivän kohtoa, voittamme mukaan taistellen sortajaluokkaa vastaan. — ei raudalla ja tulella, — vaan tiedon asella varustettuna, saavuttaaksemme kansoille vapauden, oikeuden ja ihmisarvon.

Huvitoimikuntaa hommaa oikein kohtaan vuosijuhlan t. k. 26 p. osaston kokoushuoneustolla. Siellä tulee olemaan hengen ja ruumiin ravintoa. Naiset ne vasta ihmeitä näyttävät helmik. 9 n. Varmasti ei tule iloa ja riemua silloin puuttamaan keneitäkään. Siellä sitten tavataan. Toimintatarmaa alkaneella vuodella toivon kaikille puna-louin juurella taistelijoille. Toveruudella.

A. LAINE.

EUREKA, CAL.

Kaikkien ensiksi pitää hoksauttaa Toverittaren toimintusta niistä Butten Muorin Toverittaren kilpailujen tuloksista. Minulle oli annettu vaan yksi vuosikerran tilauksen määrä, joita

ollisi todellisuudessa pitänyt olla seitsemän. Mistä johtuu, että se vaan yhteen lupeni?

Ainakin olen täältä sitä varten niitä seitsemän lähettänyt?

Huveja tulossa. — Osaston näyttelijät harjoittelevat "Suuntalat" nimistä näytöksistä kappaletta, jonka esittävät puolivälissä ensi kuuta, luultavasti 16 p. helmikuuta. Se on jonkunverran hauska kappale. Saatte kerarinki oikein makeasti nauraa. Siis tulkkaa katsomaan Toverituvalle silloin.

Nyt ovat osaston kokoukset taas joka 15 päivän jälkeisenä sunnuntaina puoli kahdelta, jälkeen puolen päivän, toinen kokous kahden viikon päästä kahdeksalta illalla. Nyt on taas ulkona kaupungistakin olevilla tilaisuus olla kokouksessa.

ANNA WILLIAMS.

Kilpailutaukukset, niinkuin muutkin tilaukset, holdetaan konttorissa, joten en tiedä, miksi tulokseme annettiin tietoon vähemmäksi. Laitan, että katsotaan erehdyksen syy ja korjataan summa oikein yhteenselvittäviksi jatkettui kilpailujen loppuun mennessä. — Toim.

DUNBLANE, SASK., CAN.

Tervehdys Toverittarelle ja kaikille lukijoille.

Olen ensikertainen lehtikirjotus kirjottamaan, vaan koetan tehdä voitavani kun kerran viran tulon saaneeksi.

Lake Coteau'n osaston kokouksessa, joka pidettiin toveri John Anttilan asunnolla t. k. 13 p:nä, oli virkallisin valinta. Valituksi tulivat: Mike West, Axel Mäkelä, Mrs. A. Pionmäki, Chas. Waara, Albert Sirkelähti, Matt Kataja, Theo. Tabell ja Anton Pionmäki. Valittiin myös asiamiehiä Toverittarelle. Valituksi tulivat Mrs. M. West ja Mrs. A. Pionmäki. Ailekirjoittanut tuli uutistenkirjoittajaksi. Innostusta ja yksimielisyyttä alkaneelle vuodelle.

Ilmatat uudettiin toiv. M. Katajan asunnolla Dunblanessa t. k. 18 p. Miton ne onnistuivat, en voi sanoa kun en ollut tilaisuudessa läsnä, ilmaa ainakin oli hyvä.

Vierailijain paikkakunnallemme ovat tulleet Mrs. ja Mr. Kust. Kumpala.

No nyt, naiset, koettakaas ruveta nykimään sitä nukkuvaa ompeluseuraa herälle oikein innolla, että saataisiin keuhkilla suureta myyjäiset. Nyt talvella on jokaisella tarpeeksi aikaa tehdä kaikenlaisia käsitöitä.

Lopetan ja muistan toistekin, jos tämä tulee julkisuuteen. Toverillisesti,

LILLIE TABELL.

RELIANCE, WYO.

Pitäisibän taas vähän pakista täältä meidän pikkukylästäme, ettei se jäisi aivan unholaan, koska täälläkin koetetaan voimimme mukaan olla hommassa meidän köyhälistöme yhteistyön hyväksi.

Niinpä meillä taas on ne suuret markkina-illamat helmikuun 16 p. ja silloin muistakaa, työläis-toverit, saapua haalille, ja te miehet, äitäkää silloin sääntä ja kumpit ja tulkkaa haalille ostamaan mitä siellä myydään. Kun te miehet ostatte ja me naiset bankimme ja valmistamme myytävää, niin silloin me kaikki autamme yhteistyötä tämän nautinturisen yhteiskunnan parantamiseksi, ja kun me kaikki yhdessä teimme niin siitä joskus kasvaa suuri voima.

Eipä luulisi enää olevan kenenkään niin lyhytnäköisen, ettei kuulisi taisteluriveihimme, vaikka paljon on violo, jotka eivät ole saaneet silmiään auki näkemään tätä hirvittävää sorto-aikaa, mitä elämme. Moni kyllä odottaa ja toivoo parempaan, vaan ei tahdo itse mitään toimia sanonut asian parantamiseksi.

Me naiset tositarmolla työhön ja taisteluun. Nostakamme jo äänemme kuuluville. Kyllä me olemme jo kyllin olleet sorrettuja ja muut ei meitä nosta, jos emme itse itseämme nosta. Jos me joukkona tahdomme, niin me paljon voimme. Onhan meillä jo tilaisuuttakin, kun on jo niin monessa valtiossa äänioikeus naisilla. Hankkikaa itsellenne myös äänioikeus, kellä ei ole, sillä me voimme vastata ja äänestää paran-

nuksia muuallekin eikä vain kotonamme. Meidän jo tarvitsi olla kaikissa tehtävissä ja kehitetty, olemme vielä aakkosissa. Nousekaa ja yhtykää kaikki riveihimme.

No mitäs, kun olin vallan unohtaa puhua vähän naapurikyyläläisille. Tiedänkin sopii tulla katsomaan niitä meidän suurta ryymä-iltamia 16 p. helmik., jotka pitäisi olla oikein vaalivuoden iltamat. Uskon, että ne isot kaikkiin puoliin, tavarain ja kansan. Silloin varmasti tulevat kaikki haalille, että kodit on kylmällä sen aikaa.

GUSTAAVA.

NORWOOD, MASS.

Osaston vuosikokouksessa valitsivat muut Toverittarelle kirjuri- ja taiteilijaksi tottumattomuudestani huolimatta. Täytyy siis yrittää. Ei tämä tunnu helpolle, ainakaan näin ensi kerralla. Oikein hävettää, kun Toverittarta lukijassa huomaa, kuinka toiset naiset kirjoittelevat monista eri kysymyksistä. Minä vasta aakkosissa ilkoitten. Pari sivua jo kirjoitin, mutta niin kävi ikävästi, että kun aloin tuota lyhyystäni tarkastaa ja seuroitella, huomasin, että siitä ei lähtykään mitään jällele. TÄRRE kerralla päätin jättää tuon sensuroimisen Toverittaren toimittajalle.

Tuskinpa Toverittaren lukijat tietävät hommistamme, koska ei ole näkynyt täältä uutista pitkään aikaan. Osaston toiminta näyttää olevan vilkasta kaikista vastuksista huolimatta. Tammik. 15 p. oli neulomaseuran kokous. Oikein oikein hauska. Eukkoja saapui koko runsaasti. Kaikki olivat yksimielisiä siitä, että ei pitäisi keuhkuvälissä ollenkaan, vaan lähtökään kaikki käsitöitä arpaalisiin, ja silloin niistä arpaalaisista mahtanee tulla oikein jättiläismäiset, ainakin ompeluseuran johtajien puolesta ja hommissa vääntäen. Ja siksiop ompeluseuran naiset päättivät pitää tämän käsityötarpeiden ostamista varten, sillä nykyaikana saa maksaa kolmikertaisen hinnan kaikesta, joten pienillä rahalla ei saa mitään. Kaikki oli kovassa tuihtuun keskus-telemassa siitä ompeluseuran tilaamisesta, miten ne saataisiin oikein hauskoiksi ja monipuolisiksi. Ja niin ne todella tulevatkin. Sinne tulee kaikkea sellaista, mitä ei täällä ennen ole keuhutu ei nähty. Muistakaa helmik. 7 p. iltana tulla haalille oikein joukolla, atekin meidän miehet. Älkää laiminlyökö tilaisuutta, joka teille on harvoin tarjona. Samalla pa näette mitä ne eukot ovat saaneet aikaan. Ompa siellä mielellään joukossa, koska siellä Adamikin tanssi.

Lauvantaina 19 p. t. k. näyttämöämme esittävät kappaleen "Kapitalistin ansa". Ja se todellakin oli katsojien arvoinen, se on parhainta työväen-kappaleita ja meidän näyttämöme esittivät sen kiittävästi, jonka yleisö palkitsi loppumatonilla kättentaputuksilla.

Sunnuntaina, 10 p. helmik. on ohjelma-kokous, jossa launelliton läseet suorittavat kaiken ohjelman. Silloin siellä tulee olemaan paljon ja monipuolinen ohjelma. Siis muistakaa lukuisasti saapua kuulemaan ja katsomaan.

16 p. helmik. on soitto-kunnan ja mieskuoron yhteinen konsertti. Silloin ei kenekään pidä jäädä pois, sillä se on varmasti nautintorikas ilta.

Joko olette Norwoodin naiset kaikki siinä joukossa, joka tilaa ja hakee Toverittarta? Jos ette, niin tehkää se heti, tilatkaa itsellenne Toveritar, se on ainoa todellinen naisten lehti, joka samalla myös kannattaa työväenpuolueen rjentoja.

Siltä sananen, Norwoodin naistenkodin työlle. Pitäkää kunniasaanne saapua osaston toimeenpanemisiin huvi- ja kokoustilaisuuksiin; ei sillä ole hyvä, että niinellisesti on sosialisti, pitää käydä myös kokouksissa. Siis kaikki seuraavaan kokoukseen ottamaan osaa asioihin, ja älkääme enää nukkuko tuota välläpäättömyyden unta. Jos sitä edelleenkin teemme, niin ei voi paremmasta toiminnasta tulla mitään.

Jokainen vaan luottaa siihen, että emme jätä mitään toimia, kyllähän ne toiset siellä hommaavat. Vielä jotkut miehetkin antavat pienillä persoono-asioillaan niin suurta ar-

voa, etteivät voi tulla mukaan sen takia, kun on joku henkilö, josta ei voi persoonallisesti pitää — niin silloin psyyttään syrjässä koko hommassa. Kaikki tällaiset asiat ovat pikkumaisia ja osottavat henkilöitten omaa tietämättömyyttä, joka vielä joskus tulee jokaiselle omaksi hämmäksiksi, sillä silloin pitäisi aina toimia, kun on aika ja niinkin hyvä tilaisuus, kuin on meillä täällä.

Meidän naisillamme luulisi olevan nyt paljon aikaa toimimaan osaston hyväksi arpaalisiin nähden, kun uue-annan ukot ovat lähenteet paremmille markkinoille, Philadelphian. Siellä ovat työt vilkkaassa käynnissä ja paremmat palkat, joten heitä on sinne lähtenyt paljon tämän vuoden ajalla. Meidän työläisten kun aina täytyy pyrkiä sinne, missä parhaiten voimme ansaita leipämme. Ja sitähan me yleensä kutsumme hyväksi ajaksi, kun saamme tehdä kovasti työtä ja pyöreitä päiviä. Mitähän loisehilit tästä tällaisesta hyvästä ajasta sanoisivat, jos heidän pitäisi raataa pitkät päivät palkoissa, joissa aina vaara väljyy.

Kaikki rittamaan. Joskus sitä kuitenkin on alettava, sillä nykyaikana on vaikea pillorella itsensä joukkotoiminnan ulkopuolella. Kaikki mukaan ja näyttäkää mitä saadaan aikaan.

Toveruudella, L. T.

MOOSE LAKE, MINN.

Tämä on pieni farmikaupunki, on kaksi koulua, joku stoori ja yksi teatteri. Kirkkohan summaa en varamaan tiedä, vaan tietäkseni niitä on puolikymmentä.

Pitäisi kyllä olla täällä vankohuute ryymäseura. Ei täällä olekaan paljon suomalaisia, ja nekin vähän niin kirkollisia, että he pelkäävät, jos joku aikoo seuravaa käy vierana. Eivät he uskalla puhuaakaan rehellen, vaan selkäänä käännettä he askelavat kyllin pakista.

Lapsikin koulutella poikivat toistaan niin, että silloin maastuilla. Eikä kehityneitä kasvattelu kirkon toimintaan. Raika tämä kontti pitäisi olla, mutta hollentit on kyllä pakotettu, vaan toivossa on hyvä olla. Ehkäpä siitä viikasta tulee loppu.

On vierintä vuosi 1917 Robera ja seurineen ja kärsimykseen.

Sinä alkava vuosi, 1918, makailat kärsimykset toikkaan mukana. Kuinka monelta riistit taiteilijain, lapsista isän ja veljen. Ved kärsimysten vapaa maan, ja nurborinen järjestelmä. Suuri ois mielit tehtävämme ennenkuin olma oontua. Taistelumme väsymättömyydenä innolla siinä toivossa, että nooseva polvi siitä meille kiittäisi antami. Tervehdys uudelle toimittajalle. Haluaisin tietää, montako Toverittaren lukijaa täällä koululla on.

Liina Nyypakka.

DAISYTOWN, PA.

Tervehdys Toverittaren lukijoille. Piirrämpä täältä nyt vähän kuvajaisia, koska minut on valittu ensi-kerran tähän toimoon.

Ensiksi on täällä ollut kova talvi, jollatista ei ole ollut monesti yuuteen. Malmityöt ovat olleet seisakussissa jo useamman viikon. Sanomalehdissä näkyy, että on kova kolla puute ympäri maan, ja täällä on tuhansia malmareita jouten, kun Monongahela joki, jota myöten kolla enimmäkseen kuljetetaan, kukaan ole- van pahjaa myöten jäässä. Sitä ei ehkä salata kuin hirttikunnan aurinko.

Onpa meidän miehillä ollut nyt hyvä aika antaa banha sorjastotissa. Se on ollut korjauksen alla jo syksyistä saakka, joten se vasaan naputus ei ole mennyt hukkaan. Kaikkia uudistuksia on tehty, m. m. tulee näyttämölle uudet kulisatkin. Haalimme alkua olla viikoksin tammik. Maalauksilla valmistellun kappaleella kiireellä. Avajisjuhlat on kylläkin jo pidetty, mutta lauantaina 26 p. t. k. on uudistusjuhla. Silloin näyttämöseura esittää näyttämöpuuteen "Lääkäri vastoin tahtoaan", ja ehkä tulee muutakin ohjelmaa.

Niistä naisten hommissa minun piti pakistakin. Ompeluseura on pitänyt lomaa pari kuukautta, ja nyt oli meillä kokous t. k. 21 p., jossa päätettiin nostaa taas ompeluseura py-